

СТАТИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

1. Дълготрайни материални активи с екологично предназначение

В края на 2021 г. за област Кюстендил общата стойност на наличните дълготрайни материални активи за околната среда е 197.5 млн. лв., при 197.4 млн. лв. през 2020 година.

Регионалните данни сочат, че в края на 2021 г. най-много налични ДМА с екологично предназначение има в Югоизточния райно на страната (3 349.8 млн. лв.), а най-малка наличност е отчетена в Северния централен район (882.8 млн. лева).

В национален план общата стойност на наличните в края на 2021 г. ДМА за околната среда се оценява на 10 873 млн. лв. и се разпределя по основните направления за околната среда, както следва: за пречистване и отвеждане на отпадъчните води (производствени и селищни пречиствателни станции, канализационна мрежа и др.) - 34.0%, а за съоръжения за опазване на въздуха и за третиране на отпадъците по 30.0%.

Разпределението на данните по икономически дейности за 2021 г. показва, че значителна част от ДМА с екологично предназначение са съсредоточени в сектор „Промисленост“ - 6 317.9 млн. лв. (58.1%) от наличните в края на годината и 315.9 млн. лв. (55.8%) от придобитите в страната.

2. Дълготрайни материални активи с екологично предназначение

В област Кюстендил образуваните битови отпадъци и през 2021 г., са 36 хил. т или с 28.6% повече спрямо 2020 година. Регистрира се увеличение и на битовите отпадъци, предадени за предварително третиране от 7 хил. т (2020 г.) на 15 хил. т (2021 г.).

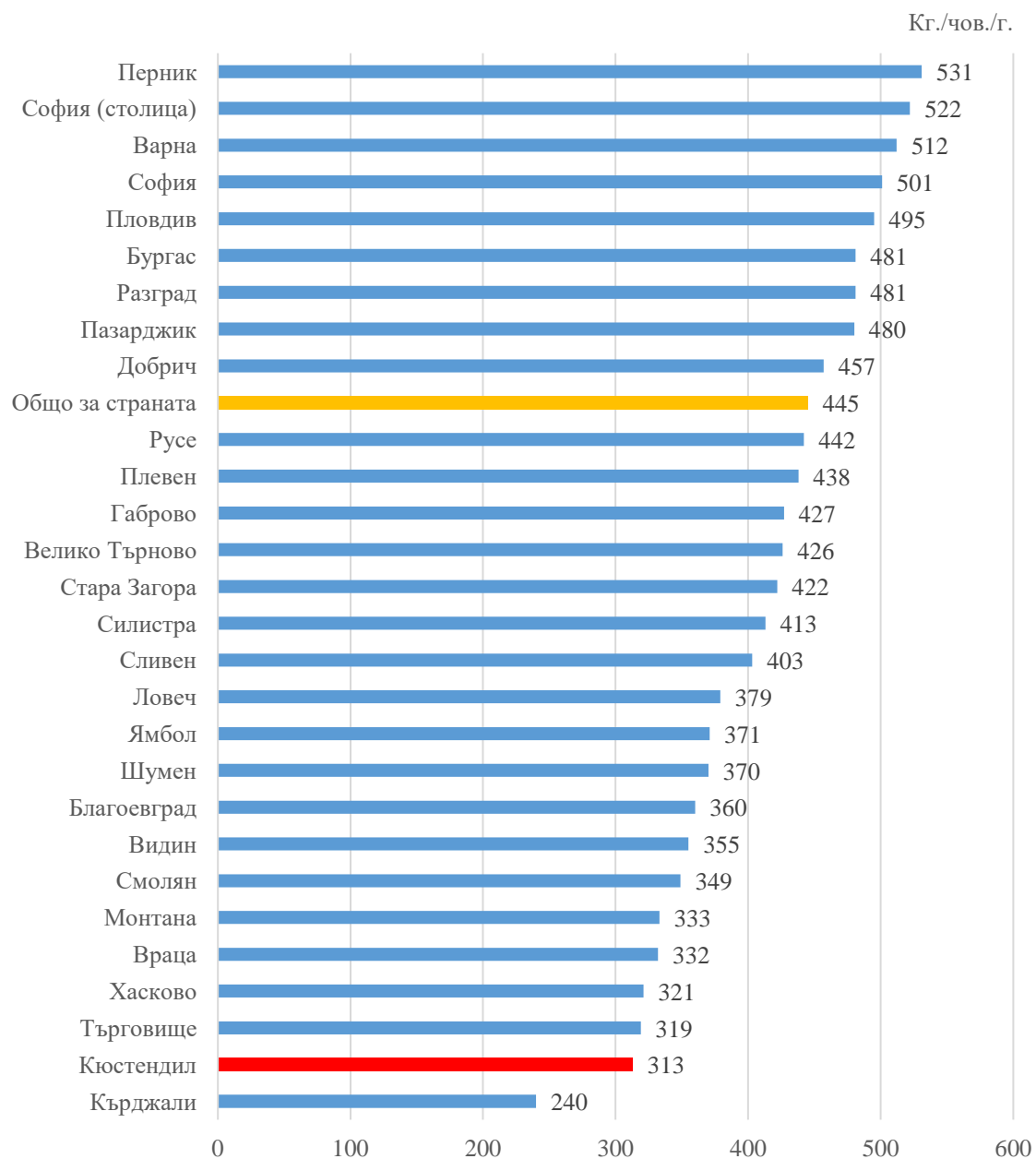
Продължава изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци в страната. Същевременно се закриват изградени в миналото депа за битови отпадъци, които не отговарят на екологичните изисквания. Общият брой на депата и инсталациите за третиране на битови отпадъци в експлоатация за страната през 2021 г. е 73, като част от тях са съоръжения от регионалните системи за управление на битовите отпадъци.

Относителният дял на населението, обхванато от системи за организирано сметоизвозване през 2021 г. е 99.7% от общото население на областта, като за страната този показател е 99.9%.

Събраните битови отпадъци средно на човек от населението на област Кюстендил е 313 кг на човек, което е със 72 кг повече спрямо 2020 година. През 2021 г. количеството на събраните отпадъци в страната се оценява средно на 445 кг на човек, или с 37 кг повече спрямо 2020 година.

Сравнението по области през 2021 г. показва, че най-голямо количество битови отпадъци средно на човек са събрани в областите Перник, София (столица), Варна и София (с над 500 кг/чов.), а най-малко - в област Кърджали (240 кг/чов.).

Фиг. 1. Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население през 2021 година

3. Шумови нива

През 2021 г. в област Кюстендил са наблюдавани 36 пункта за измерване на нивото на шум. Продължава тенденцията измереното ниво на шума да надхвърля допустимите хигиенни норми от 55 - 60 dB, като 34 от наблюдаваните пунктове са с шумови нива над допустимите норми. С най-неблагоприятна акустична среда са четири пункта, където са измерени максимални шумови нива в границите от 68 - 72 dB. През 2021 г. не са регистрирани шумови нива над 72 децибела.

4. Води

През 2021 г. с обществено водоснабдяване (ВиК) е свързано 99.3% от населението на област Кюстендил, при 99.4% в страната. Потреблението на питейна вода от домакинствата, свързани с ВиК, в област Кюстендил остава устойчиво, като количеството се оценява на 111 л/ден. средно на човек, или с 9 л/чов./ден. над средното потребление в страната.

През 2021 г. в област Кюстендил на режим на водоснабдяване поради недостиг на вода е 0.1% от населението (0.6% през 2020 г.), при 3.0% за страната. В областта 62.0% от населението е свързано с пречиствателни станции за отпадъчни води.

Методологични бележки

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение (ДМА - ЕП) включват:

- съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за отпадъчните води, въздуха, земята, обезвреждането на отпадъци, защитата от шума);
- апаратура за мониторинг и контрол.

ДМА с екологично предназначение не включват оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения, т.е. дейностите за охрана на труда. ДМА с екологично предназначение са част от общите дълготрайни материални активи в страната.

Битовите отпадъци произхождат основно от домакинствата, а също така и подобните отпадъци от административните сгради, търговски обекти, училища и други обществени места.

Количеството образувани битови отпадъци се състои от отпадъци, събрани чрез общинските системи за организирано сметосъбиране (смесени битови отпадъци) и отпадъци, събрани директно от частния сектор чрез системи за разделно събиране, вторични суровини и други с цел оползотворяване и рециклиране.

Предадените за предварително третиране, за рециклиране и директно за депониране битови отпадъци са отпадъците на входа на съответната инсталация за третиране. За да се избегне повторно броене на количествата отпадъци, директно депонираните битови отпадъци не включват отпадъците, предадени за депониране след предварително третиране. Директно депонираните битови отпадъци включват и статистическата оценка на образуваните отпадъци от домакинствата, непбслужвани от системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

Нормата на натрупване на битовите отпадъци представлява количеството образувани битови отпадъци на национално ниво разделено на средно годишното население за съответната година.

Води - Статистиката на водите се фокусира върху количествените аспекти на водоползването, водоснабдяването, използването на водните ресурси от икономиката и домакинствата, пречистването и отвеждането на отпадъчните води обратно във водните обекти.

Информацията за иззетите води дава възможност да се идентифицират основните водоизточници на водоползването и да се определи количествено разпределението на водите между различните дейности и видовете снабдяване.

Подобни данни по конкретните теми могат да бъдат намерени в рубриката „Околна среда“ на интернет страницата на НСИ: <http://www.nsi.bg>.